

A L I C E Y
F E E N E Y

KÁMEN,
NŮŽKY,
PAPÍK

DESET LET MANŽELSTVÍ.
DESET LET TAJEMSTVÍ.
VÝROČÍ, NA KTERÉ NEZAPOMENOU.

COSMOPOLIS

A L I C E
F E E N E Y

KÁMEN,
NŮŽKY,
PAPÍR

Přeložila Michaela Martinová

Copyright © 2021 by Diggi Books Ltd

All rights reserved.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

Translation © Michaela Martinová, 2022

Cover Photos © Gabriel Alenius / unsplash.com;

Ppalis Michalakis / Adobe Stock

ISBN 978-80-271-3554-7

Pro mého Daniela, jak jinak

AMELIE

Únor 2020

Můj manžel nepoznává moji tvář.

Řídím a cítím, jak na mě zírá. Uvažuju, co asi vidí. Nepoznává ani ostatní lidi, ale stejně je zvláštní, že muž, kterého jsem si vzala, by na mě při policejní identifikaci nedokázal ukázat prstem.

Nemusím se na něj dívat, abych věděla, jak se tváří. Má v obličeji ten mrzutý, podrážděný výraz, který by se dal přeložit jako „já ti to říkal“, a tak se radši soustředím na cestu. Musím. Sníh teď padá rychleji, připadám si, jako bychom jeli v bílé tmě, a stěrače auta sotva stíhají. Moje auto Morris Minor Traveller byl – stejně jako já – vyroben v osmasedmdesátém. Pokud se o věci staráte, vydrží vám celý život, ale mám podezření, že můj manžel by nás oba rád vyměnil za mladší model. Adam si od té doby, co jsme vyrazili z domu, stokrát zkontroloval bezpečnostní pásy, ruce má položené v klíně a sevřené v pěst. Cesta z Londýna do Skotska by neměla trvat déle než osm hodin, ale v téhle bouři se neodvážím jet rychleji. Začíná se stmívat a zdá se, že bychom se mohli ztratit ve více směrech.

Může prodloužený víkend zachránit manželství? Přesně to můj man-

žel řekl, když nám manželský poradce navrhl, ať si někam vyrazíme. Pokaždé když si jeho slova v duchu opakuju, znovu se v mé hlavě píše nový seznam výčitek. Mrzí mě, že jsme velkou část života promarnili tím, že jsme ho doopravdy neprožili. Nebyli jsme vřdycky takoví, jací jsme teď, ale vzpomínky na minulost z nás všech mohou udělat lháře. Proto se soustředím na budoucnost. Na svoji budoucnost. Někdy je Adam její součástí, ale jsou chvíle, kdy si představuju, jaké by to bylo, kdybych byla znovu sama. Ne že bych si to snad přála, ale přemýšlím, jestli by to pro nás oba nebylo lepší. Čas může vztah změnit, stejně jako moře přetváří písek.

Když v předpovědi počasí varovali před sněhovou bouří, můj muž prohlásil, že bychom měli náš výlet odložit, ale já jsem to odmítla. Oba víme, že tenhle víkend je naší poslední šancí dát věci do pořádku. Nebo se o to alespoň pokusit. Na *tohle* nezapomněl.

Není však Adamova chyba, že zapomíná, kdo jsem.

Můj manžel trpí neurologickou poruchou zvanou prosopagnosie, což znamená, že nevidí rozlišovací znaky na tvářích, včetně své vlastní. Už několikrát těsně kolem mě prošel na ulici, jako bych byla cizí člověk. Jeho nemoc nevyhnutelně způsobuje sociální úzkost a ovlivňuje nás oba. Adam může být na večírku obklopen přáteli, a přesto má pocit, že nezná jediného člověka v místnosti. Z toho důvodu trávíme hodně času o samotě. Společně, ale odděleně. Jen my dva. Obličejová slepota však není jediný důvod, proč se díky manželovi cítím neviditelná. Nechtěl děti – vřdycky tvrdil, že nedokáže snést pomyslení, že by nepoznával jejich tvář. Žije s tímhle onemocněním celý svůj život a já s ním žiju od chvíle, kdy jsme se poznali. Někdy však může být prokletí požehnáním.

Můj manžel možná nezná můj obličej, ale jsou jiné způsoby, jak se mě naučil rozeznávat: podle vůně mého parfému, zvuku mého

hlasu, dotyku našich dlaní, když jsme ještě měli ve zvyku držet se za ruce.

Manželství se nerozpadají sama od sebe – mohou za to lidé.

Nejsem ta žena, do níž se před lety zamiloval. Zajímalo by mě, jestli pozná, o kolik jsem teď starší. Nebo jestli si všiml, že mi dlouhé blondáté vlasy začínají prokvétat šedinami. Říká se, že čtyřicítka je nová třicítka, ale vrásky brázdící moji pleť málokdy způsobil smích. Kdysi jsme toho měli tolik společného, sdíleli jsme svá tajemství a sny, nejen postel. Pořád ještě dokončujeme věty toho druhého, ale poslední dobou nechápeme jejich smysl.

„Mám pocit, že bloudíme v kruhu,“ zamumlá si pod vousy a já si na okamžik nejsem jistá, zda má na mysli naše manželství, nebo moje navigační schopnosti. Zlověstně vyhlížející obloha barvy břidlice jako by odrážela jeho náladu. Je to poprvé za několik mil, co promluvil. Silnice před námi je zavátá sněhem a zvedá se vítr, ale pořád to není nic ve srovnání s bouří, k níž se schyluje uvnitř auta.

„Můžeš prostě najít ten itinerář, co jsem vytiskla, a přečíst ho ještě jednou?“ Snažím se skrýt podráždění v hlase, ale nedaří se mi to. „Určitě už musíme být blízko.“

Na rozdíl ode mě můj manžel zestárl neskutečně dobře. Je mu přes čtyřicet, což však chytře maskuje slušivým účesem, opálenou pleť a vysportovaným tělem, které si udržuje díky posedlosti půlmaratony. Vždycky uměl velmi dobře utíkat, hlavně před realitou.

Adam je scenárista. Začínal hluboko pod spodní příčkou výsuvného hollywoodského žebříčku, na nějž se nedokázal vydrápat vlastní silou. Lidem ale tvrdí, že ze školy zamířil rovnou do filmového průmyslu, což je jen neškodná lež. Když mu bylo šestnáct, dostal v kině Electric Cinema v Notting Hillu práci jako prodavač lístků a občerstvení. V jedenadvaceti prodal práva na svůj první

scénář. Film *Kámen, nůžky, papír* sice nikdy nespatriřil světlo světa, ale Adam díky tomu získal agenta, který mu zajistil práci na filmové adaptaci jednoho románu. Kniha se bestsellerem nestala, ale její filmová verze – nízkorozpočtový britský snímek – vyhrála cenu BAFTA, a tak se zrodil spisovatel. Nebylo to stejné jako vidět na plátně ožívat své vlastní postavy – cesty k našim snům jsou málokdy přímé –, ale znamenalo to, že Adam mohl skončit s prodáváním popcornu a začít se věnovat psaní na plný úvazek.

Jména scenáristů nebývají všeobecně známá, takže to Adamovo možná někteří lidé nikdy neslyšeli, ale klidně bych se vsadila o peníze, že viděli alespoň jeden z filmů, které napsal. Navzdory našim problémům jsem velmi hrdá na všechno, čeho dosáhl. Adam Wright si ve filmové branži získal jméno tím, že z neznámých románů udělal trháky, a neustále má v hledáčku další. Přiznávám, že občas žárlím, ale myslím si, že je to přirozené vzhledem k počtu nocí, kdy by si do postele místo mě raději vzal knihu. Můj manžel mě nepodvádí s jinými ženami ani muži – má milostný poměr s jejich slovy.

Lidé jsou zvláštní nepředvídatelný druh. Dávám přednost společnosti zvířat, což je jeden z mnoha důvodů, proč pracuju v psím útulku Battersea Dogs Home. Čtyřnohá stvoření bývají lepšími společníky než ta dvounohá; psi se na vás nedokážou zlobit ani neumí nenávidět. Další důvody, proč tam pracuju, bych raději nevytahovala – některé vzpomínky je někdy lepší neoprašovat.

Pohled přes čelní sklo nám celou cestu nabízí neustále se měnící dramatickou krajinu od stromů ve všech odstínech zelené, obrovských lesknoucích se jezer a zasněžených hor až po nekonečné lány dokonalého, nedotčeného prostoru. Skotskou vysočinu jsem si zamilovala. Jestli na Zemi existuje krásnější místo, ještě jsem ho nenašla. Tady nahoře se svět zdá být mnohem větší než v Londý-

ně. Nebo jsem možná menší já. V ničím nerušeném tichu, daleko od všech a od všeho, nacházím klid a mír. Už víc než hodinu jsme nepotkali živou duši, což znamená, že tohle místo je pro moje plány přímo ideální.

Míjíme rozbourané moře po levé straně a pokračujeme na sever, k poslechu nám hraje zvuk tříštících se vln. Jak se klikatá silnice scvrkává na úzkou silničku, obloha – která postupně změnila barvu z modré přes růžovou a fialovou až na černou – se odráží v částečně zamrzlých jezírkách, kolem nichž projíždíme. O kus dál ve vnitrozemí nás pohltí les. Prastaré borovice, pokryté sněhovým popraškem a vyšší než náš dům, se v bouři ohýbají jako zápalky. Vítr kvílí kolem auta jako duch a neustále se snaží vychýlit nás z kurzu, a když na zledovatělé silnici trochu uklouzneme, sevru volant tak pevně, až se mi zdá, že mi kosti v prstech vyčnívají z kůže. Všimnu si svého snubního prstenu. Spolehlivá připomínka toho, že jsme pořád ještě spolu, navzdory všem důvodům, proč bychom možná měli být od sebe. Nostalgie je nebezpečná droga, ale já si užívám ten pocit, kdy mi mysl zaplavují šťastnější vzpomínky. Možná nejsme tak ztraceni, jak se cítíme. Kradmo pohlédnu na muže sedícího vedle mě a přemýšlím, jestli k sobě ještě dokážeme najít cestu. Pak udělám něco, co jsem už dlouho neudělala, a natáhnu se, abych ho vzala za ruku.

„Brzdi!“ vykřikne.

Všechno se seběhne strašně rychle. Předě mnou se objeví rozmazaný, zasněžený obraz jelena stojícího uprostřed silnice přímo před námi, moje noha dupe na brzdu, auto se otáčí a kličkuje, než nakonec smykem zastaví před obrovskými parohy. Zvíře dvakrát mrkne našim směrem, klidně odejde, jako by se vůbec nic nestalo, a zmizí v lese. I stromy vypadají chladně.

Se srdcem až v krku sáhnu po kabelce. Třesoucími se prsty nahmatám peněženku, klíče a spoustu zbytečných dalších věcí, než konečně najdu svůj inhalátor. Zatřepu s ním a potáhnu si.

„Jsi v pořádku?“ zeptám se, než vdechnu další dávku.

„Říkal jsem ti, že to není dobrý nápad,“ odpoví Adam.

Během cesty už jsem se kousla do jazyka tolikrát, že musí být plný děr.

„Nevzpomínám si, že bys měl lepší,“ odseknu.

„Osmihodinová cesta kvůli jednomu víkendů...“

„Už celou věčnost si říkáme, že by bylo fajn navštívit Skotskou vysočinu.“

„Taky by bylo hezké navštívit Měsíc, ale raději bych, abychom to spolu nejdřív probrali, než nám objednáš raketu. Víš, jak jsem teď zaneprázdněný.“

Slovo „zaneprázdněný“ funguje v našem manželství jako rozbuška. Adam nosí svoji zaneprázdněnost jako skautský odznak. Je na ni hrdý – představuje symbol jeho úspěchu. Cítí se díky tomu důležitý a já mám zase chuť hodit mu všechny romány, které adaptuje, na hlavu.

„Jsme tam, kde jsme, protože jsi pořád příliš *zaneprázdněný*,“ procedím skrz drkotající zuby. V autě je teď taková zima, že vidím svůj vlastní dech.

„Promiň, ale naznačuješ, že je moje chyba, že jsme ve Skotsku? V únoru? Uprostřed sněhové bouře? Tohle byl tvůj nápad. Aspoň nebudu muset poslouchat tvoje neustálé rýpání, až nás rozdrtí padající strom nebo umřeme na podchlazení v týhle podělaný plechovce, kterou nechceš vyměnit za pořádný auto.“

Nikdy se takhle nehádáme na veřejnosti, jenom v soukromí. Oba dokážeme docela dobře zachovat dekorum a já zjišťuju, že lidi vidí

jen to, co chtějí vidět. Ale za zavřenými dveřmi je to s panem a paní Wrightovými špatné už dlouho.

„Kdybych měl telefon, už bychom tam byli,“ prohlásí, zatímco se přehrabuje v přihrádce v palubní desce a hledá svůj milovaný mobil, ale nemůže ho najít. Můj manžel si myslí, že různé přístroje a udělatka dokážou vyřešit všechny životní problémy.

„Než jsme odjeli z domu, ptala jsem se tě, jestli máš všechno, co potřebuješ,“ opáčím.

„Měl jsem všechno. Ten telefon byl v kastlíku.“

„To by tam pořád byl. Balit ti věci nemám v popisu práce. Nejsm tvou matka.“

Okamžitě zalituju, že jsem to řekla, ale slova nedostáváte s paragonem a nelze je vrátit zpátky. Adamova matka je na první příčce dlouhého seznamu věcí, o nichž nerad mluví. Snažím se být trpělivá, zatímco dál hledá telefon, přestože ví, že ho nikdy nenajde. Má pravdu. *Dal* ho do přihrádky. Ale já jsem ho ráno před odjezdem vyndala a schovala doma. Tenhle víkend mám v plánu dát manželovi důležitou lekci a k tomu telefon nepotřebuje.

O patnáct minut později jsme zpátky na cestě a zdá se, že děláme pokroky.

Adam ve tmě mžourá na papír a studuje pokyny, které jsem vytiskla – potíží je v tom, že pokud se nejedná o knihu nebo rukopis, cokoliv napsaného na papíře místo na obrazovce jako by ho mátl.

„Na dalším kruhovém objezdu musíte zahrnout doprava,“ prohlásí a zní to jistěji, než bych čekala.

Brzy jsme odkázáni na měsíc, který nám svítí na cestu a naznačuje stoupání a klesání zasněžené krajiny před námi. Nejsou tu žádné pouliční lampy a světlomety automobilu sotva osvětlují silnici. Všimnu si, že nám opět dochází benzin, ale už skoro hodinu jsme

nespatřili místo, kde bychom mohli natankovat. Vytrvale sněží a na míle daleko nevidíme nic jiného než temné obrysy jezer a hor.

Když konečně spatříme starou zasněženou ceduli s nápisem *Blackwater*, v autě je cítit téměř hmatatelná úleva. Adam přečte poslední pokyny hlasem hraničícím s nadšením.

„Přejedte přes most, a až minete lavičku s výhledem na jezero, zahněte doprava. Cesta se bude stáčet doprava a povede do údolí. Pokud se dostanete až k hostinci, zajeli jste si a minuli jste odbočku k penzionu.“

„Co kdybychom si pak dali večeri v hospodě?“ navrhnou. „Mohlo by to být fajn.“

Ani jeden z nás nic neřekne, když se v dálce objeví hostinec *Blackwater Inn*. Odbočím ještě předtím, než dojedeme až k němu, ale i tak jsme dost blízko, abychom si všimli, že má zabedněná okna. Strašidelná budova vypadá, jako by byla opuštěná už dlouho.

Silnice klikatící se dolů do údolí je velkolepá a děsivá zároveň. Vypadá, jako by ji někdo do hory vytesal ručně. Cesta je sotva tak široká, aby se na ni vešlo naše malé auto. Na jedné straně je strmý sráz a po svodidlech ani stopy.

„Myslím, že něco vidím,“ vyhrkne Adam, nakloní se blíž k čelnímu sklu a zahledí se do tmy. Já vidím jen černou oblohu a bílou peřinu, která zakrývá všechno pod ní.

„Kde?“

„Tamhle. Hned za těmi stromy.“

Trochu zpomalím. Zprvu mám pocit, že ukazuje do prázdna, ale pak si v dálce všimnu něčeho, co vypadá jako velká bílá budova.

„Je to jen kostel,“ poznamená a zní to poraženecky.

„To je ono!“ zvolám, když si přečtu starou dřevěnou ceduli před sebou. „*Blackwaterská* kaple je přesně to, co hledáme. Jsme tady!“

„To jsme se táhli takový kus cesty, abychom se ubytovali... ve starém kostele?“

„V kapli přestavěné na penzion, ano. A celou cestu jsem řídila já.“

Zpomalím a odbočím na zasněženou prašnou cestu, která vede od jednoproudé silnice do údolí. Po pravé straně míjíme maličkou chaloupku s doškovou střechou – zřejmě jediné další stavení na míle daleko –, pak přejedeme malý most a v tu chvíli se před námi vyloupne stádo ovcí. Choulí se k sobě, strašidelně osvětlené předními světly auta, a blokují nám cestu. Opatrně túruju motor a zkusmo zatroubím, ale ani se nehnu. S očima zářícíma ve tmě vypadají trochu nadpřirozeně. Pak zaslechnu vzadu v autě zavrčení.

Bob – náš obrovský černý labrador – byl po většinu cesty potichu. Ve svém věku nejraději jen spí a jí, ale bojí se ovcí. A peří. Já se taky bojím hloupostí, a dobře dělám. Bobovo vrčení stádo nijak nevystraší. Adam bez varování otevře dveře auta, dovnitř okamžitě zavane příval sněhu a zasype nás ze všech stran. Pozoruju ho, jak leze ven, chrání si obličej, pak ovce vyžene a otevře bránu, která se skrývala za nimi. Nevím, jak ji Adam ve tmě viděl.

Beze slova nasedne zpátky do auta a pomalu, v poklidu urazíme zbytek cesty. Pěšina se vine nebezpečně blízko břehu jezera a já už chápu, proč tohle místo pojmenovali Blackwater, protože voda opravdu působí jako černé zrcadlo. Teprve když zastavím před starou bílou kaplí, začnu se konečně cítit lépe. Byla to vyčerpávající cesta, ale zvládli jsme ji, a já si říkám, že všechno bude v pořádku, jakmile se dostaneme dovnitř.

Vyjít ven do sněhové bouře je pro tělo pořádný šok. Zachumlám se do kabátu, přesto mi ledový vítr vyrazí vzduch z plic a sníh mi buší do obličeje. Pustím Boba z kufru a všichni tři se prodíráme

sněhem k obrovským dvoukřídlým dřevěným dveřím v gotickém stylu. Kaple přestavěná na penzion mi zprvu připadala romantická, osobitá a zábavná. Ale teď když jsme tady, působí to trochu jako úvodní scéna našeho vlastního hororu.

U dveří zjistíme, že jsou zamčené.

„Zmiňovali se majitelé o schránce na klíče?“ zeptá se Adam.

„Ne, jenom mě ujistili, že bude otevřeno,“ odpovím.

Zírám na impozantní bílou budovu, chráním si oči před vytrvalým sněžením a kochám se pohledem na silné zdi z bílého kamene, zvonici a vitrážová okna. Bob začne vrčet, což se mu nepodobá, ale možná jsou tu někde v dálce další ovce nebo jiná zvířata. Něco, co s Adamem prostě nevidíme.

„Třeba jsou v zadu ještě jedny dveře,“ napadne Adama.

„Doufám, že máš pravdu. Už teď to vypadá, že to auto budeme muset ze sněhu vyhrabat lopatou.“

S Bobem v čele vyrazíme k boční straně kaple. Táhne na vodítku, jako by sledoval nějakou stopu. Spatříme nekonečnou řadu vitrážových oken, ale dveře žádné. A přestože je průčelí budovy osvětlené venkovními světly – těmi, která jsme viděli z dálky –, uvnitř je úplná tma. Pokračujeme dál, hlavy skloněné proti neúprosnému počasi, dokud neobejdeme celou kapli.

„Co teď?“ zeptám se.

Ale Adam neodpovídá.

Zvednu hlavu, zaštitím si oči před sněhem a všimnu si, že upřeně zírám na průčelí kaple. Obrovské dřevěné dveře jsou teď otevřené dokořán.

ADAM

Kdyby měl každý příběh šťastný konec, neměli bychom důvod začínat znovu. Život je především o volbách a o tom, jak se dát znovu dohromady, když se vám všechno hroutí pod rukama. Což se stává nám všem. Dokonce i lidem, kteří předstírají, že ne. To, že nedokážu rozpoznat manželčinu tvář, ještě neznamená, že nevím, kdo je.

„Nebyly ty dveře předtím zavřené?“ zeptám se, ale Amelie neodpoví.

Stojíme vedle sebe před kaplí, oba se chvějeme zimou, sních kolem nás fouká na všechny strany. Dokonce i Bob vypadá zkroušeně, a ten je přitom vždycky šťastný. Po dlouhé cestě na mě dolehla únava, kterou ještě zhoršuje vytrvalá pulzující bolest hlavy ve spodní části lebky. Včera večer jsem toho vypil víc, než jsem měl, s někým, s kým jsem neměl. Už zase. Na obranu alkoholu musím říct, že jsem udělal pár stejně hloupých věcí, i když jsem byl úplně střízlivý.

„Nedělejme ukvapené závěry,“ prohlásí nakonec manželka, ale já si myslím, že jsme jich oba nadělali víc než dost.

„Ty dveře se neotevřely samy od sebe –“

„Možná nás hospodyně slyšela klepat,“ přeruší mě.

„Hospodyně? Můžeš mi zopakovat, na kterých webových stránkách jsi ten pobyt rezervovala?“

„Nerezervovala jsem ho na žádných webovkách. Vyhrála jsem ten prodloužený víkend ve vánoční tombole pro zaměstnance.“

Několik vteřin neodpovídám, ale v tichu se čas vždycky vleče, takže působí delší. Navíc mám teď tak zmrzlý obličej, že netuším, jestli dokážu pohnout ústy. Ale ukáže se, že dokážu.

„Jen aby bylo jasno... vyhrála jsi víkendový pobyt ve starém skotském kostele v tombole pro zaměstnance psího útulku v Battersea?“

„Je to kaple, ale ano. Co je na tom špatného? Máme tombolu každý rok. Lidé do ní věnují ceny a já jsem projednou vyhrála něco hezkého.“

„Skvělé,“ oduším. „Zatím je to rozhodně paráda.“

Ví, že nenávidím dlouhé cesty. Nesnáším auta a řízení, tečka. Nikdy jsem si ani neudělal řidičák, takže být osm hodin uvězněný v té její plechovce na čtyřech kolech, a ještě k tomu za bouřky je pro mě utrpením. Takhle si zábavu rozhodně nepředstavuju. Pohlédnu na psa pro morální podporu, ale Bob je příliš zaneprázdněný snahou jíst sněhové vločky, které padají z nebe. Amelie vycítí porážku a nasadí ten svůj pasivně agresivní zpěvavý tón, který mě kdysi bavil. Dneska si přeju, abych byl hluchý.

„Co kdybychom šli dovnitř a snažili se z toho vytěžit to nejlepší? A jestli je to opravdu tak hrozné, tak se prostě sbalíme, odjedeme a najdeme si hotel, nebo přespíme autě, když to nepůjde jinak.“

Radši bych snědl vlastní játra, než abych se vrátil do jejího auta.

Moje žena poslední dobou říká pořád dokola totéž a její slova vždycky působí jako štípnutí nebo facka. Její „já tě nechápu“ mě rozčiluje nejvíc. Co je na tom k chápání? Má radši zvířata než lidi a já zase dávám přednost smyšleným příběhům. Předpokládám, že skutečné problémy začaly, když jsme těm věcem začali dávat